

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Joh. Jonstoni Thaumatographia Naturalis

Jonston, Jan

Amstelodami, 1661

Caput IV

urn:nbn:de:bsz:31-97032

periodum futuram quam Deus naturæ præscripsit, putat Molinaus: intra quingentos vel sexcentos annos fieri posse addit. Cardanus capita motuum hujus orbis, non modo in contratis locis futura anno millesimo octingentesimo ait; sed & contrariò motu. Inde magnam in Christi lege, ex eo mutationem futuram colligit, de variet. rerum lib. 2. cap. 3.

C A P U T IV.

DE QUINTU PLANETIS.

STELLÆ errantes Planetæ dicuntur; quorum septem priores numeravere, quatuor circa Iovem addidere moderni, haud circa Saturnum pauciores. Orbis unicuique suus, nodis, Epicyclo, & aequante constans. Motus piax ceteris liberio: modò salutant mortalia, deserunt modò. Hinc augis, & absidis, perigaeorum & apogaeorum apud Astronomos nomina. Tanta verò ejus disformitas, ut Saturno xxx. debeantur anni, Iovi 111, 11. Martii, trecenti sexaginta dies Veneri, totidem Mercurius reposcat. Illa sydus ipsis cognominibus Solis & Lunæ amulum. Præveniens quippe, & ante matutinum exoriens, Luciferi nomen accipit, ut Sol alte diem maturans: contra in occasu refulgens nuncupatur, Vesper, ut proroganz lucem, vicemque Luna reddens; Plin. lib. 2. cap. 9. Cauſam vagi decursus Soli adscriptere nonnulli; qui radiis suis, vel propellat superioris, vel removeat ad latus, vel secedens in suis manere patiatur locis. Influxus insig-nes, medicamenta, balnea, phlebotomiz, plantatio, operum elecțio, aëtis mutatio, ad horum, à quibusdam exiguntur, positus. Observatum, pestem Saturni per Leonem, aut Sagittarium decus, circa Wittebergam exasperati, Martis sedari accessit; Norimbergensis ex Geminorum, aut Sagittarii idem intentari signis. Quibus lumina cardinibus insidentia Mars & Saturnus quadratis impetrant radiis, brevis vitæ sunt; nutritio-

nis.

nisi excesserint ann
florem, Augst vit
Mars & Venus con
bilis; magis, si in Ca
Matis, Mercurii,
sur ingenia, Peuer
rum hac minor est
hij Saturnus & lu
ducentesima una
ci, us sub primi in
neratum; revolut
fauro Chronologic
ditu, & sine con
dedit obseruat
omnia: Noachii
fur in Egypto
annis post, Rom
tum Christi qui
dabationem obo
Sagittarii mille si
lis acutus, annus
centenarius vige
Deus novit. Al
no, sub suis sig
Sub initium illi
sub finem accida
hujus seculi subj
lestem terreno in
ser statuas suis se
nes formataz, ce
illud dixerit; à
nullis se confect
Iohannes Antio
plumbam ad cro
los Caliphia, igne
fimo ut uagefimo se
uellem quid dicitu

ANDA
is natura pascipit, p-
vel sexcentos annos fe-
cta motuum hujus orbis,
is futura anno millesimo
contrario motu. Inde mi-
tationem futuram coll.

IV.

PLANETIS.

utor; quorum septen-
or circa levem addider-
pauciores. Orbis uige-
& æquante constans
modo salvant mo-
tus, & abidis, pe-
Astronomos nomi-
nati, ut Saturno XXX,
Martii, trecenti
Mercurio deposita.
Sol & Luna am-
er matutinum exirent,
et diem maturans: con-
Vesper, ut prouegat
lin. lib. 1. cap. 9. Cau-
te nonnulli; qui radii
tenuebat ad latum, vel
in locis. Influxus ini-
bleborum, planitio-
ne, ad horum, à quibus
eravam, pelle Saraceni
descuso, circa Witten-
berghae, Norimbergae
idem inventari legi-
sidentia Mara & Samma
cevis viza sunt; nuntiis

nis si excesserint annos, arduum, juventæ conspicere
florem, Auger vites conjunctio. Si aliquo nascente
Mars & Venus concourtant, contaminatur concupisci-
bilis; magis, si in Capricorno, & adsit Mercurius. Coitu
Mattis, Mercurii, & Lunæ arguta sed subdola reddun-
tur ingenia, *Pesus l. de Divinat. s. de Astrologia.* Ve-
rum haec minor est conjunctio. Magna illa, quam no-
bis Saturnus & Iupiter adserunt. Septuagesimo anno,
ducentesima una accidit die. Percurrunt signa Zodia-
ci, ut sub primi initium conventus, fiat conjunctio pla-
netarum; revolutionem dixerit periti. *Alstedius in the-
sauro Chronologico.* Septem à mundi numerantur con-
ditu, & sine comitatu nullam extitisse insigni, constans
dedit observatio. Heroica erant primâ conjunctione omnia:
Noachi spernebant conciones secundâ: pres-
suræ in Ægypto summæ tertiat: quartam septendecim
annis post, Romæ exceptâe incunabula: vigesimum sex-
tum Christi quinta annum vidit: sextâ Pipini & Caroli
donationem obtinebant Pontifices: septimam insigni
Sagittarii millesimus sexcentesimus tertius, nobis nata-
lis attulit, annus: minimam in Leone millesimus sex-
centesimus vigesimus tertius. Quid hæ sint allatura? Deus novit. Alias Vrbs Roma octingentesimo ferè an-
no, sub suis significationibus igneis renovata creditur.
Sub initium illius Iudeorum accidit dispersio, quid si
sub finem accidat collectio? Veteres existimavere vultus
hujus seculi subjectos esse cœlestibus, Scorpionem cœ-
lestem terreno imperare. Certè Theraphim Rabbi Elie-
ser statuas fuisse existimat, quæ ad certas constellatio-
nes formatæ, certis horis responsa dedere. Palladium
illud διονετές à Mathematico quodam ἀρσηνοπίο
κατάστη confectum, & humana pelle obductum fuisse,
Iohannes Antiochenus reliquit. Crocodili imaginem
plumbam ad crocodilos repellendos Achmed Ben To-
lot Caliphæ, igne solvit. *Scaliger Exercitationum cente-
simo octuagesimo sexto.* Et de Gerberto apud Malmobu-
riesem quid dicitur?